

VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMA Vietējo resursu izpēte un ilgtspējīga izmantošana Latvijas attīstībai 2023.-2025. gadam projekts Nr. VPP-ZM-VRIIILA-2024/2-0002
Inovācijas meža apsaimniekošanā un koksnes apstrādes pievienotās vērtības ķēdē Latvijas izaugsmei: jauni pakalpojumi, produkti, tehnoloģijas (Forest4LV)

Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "SILAVA" (SILAVA), Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts (LVKĶI) un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (LBTU) Valsts pētījumu programmas (Nr. VPP-ZM-VRIIILA-2024/2-0002) "Forest4LV – Inovācijas meža apsaimniekošanā un koksnes apstrādes pievienotās vērtības ķēdē Latvijas izaugsmei: jauni pakalpojumi, produkti, tehnoloģijas" ietvaros, 2025. gada 20. janvārī, partneri tikās SILAVA telpās, lai atskatītos, kas pirmajos četros mēnešos izdarīts un plānotu darbības nākamajiem posmam.

LBTU valsts pētījumu programmas ietvaros modelē un pārbauda koksnes šūnveida materiāla īpašības, pēta dimensiju stabilo vieglo plātņu tehnoloģisko īpašību optimizāciju un noskaidro videi draudzīgu saistvielu izmantošanas iespējas vakuumā termo-modificētu finieru ražošanā. Šie risinājumi veicina ilgtspējīgu materiālu attīstību un to lietošanu būvniecībā. Programmas ietvaros plānots sagatavo aizstāvēšanai divus promocijas darbus.

LVKĶI pētnieki ir koncentrējušies uz jaunu tehnoloģiju un produktu izstrādi - pēta mazdimensiju un juvenilo koksni. Tiek pētīta mežsaimniecības produktu izmantošana zaļās ķīmijas iegūšanai, izstrādāta tehnoloģija bioaktīvo savienojumu ieguvei no koksnes mizām, kā arī attīstīti dabīgie kompozītmateriāli mēbeļu un konstrukciju vajadzībām. Attīsta termiski stabili un dabīgu cieto putupoliuretānu. Pētīti oriģināli risinājumi koksnes blīvināšanai osteosintēzes implantu ražošanai.

SILAVA ir pievērsusies meža ekosistēmu datu analīzei. Viņu pētījumi atklāj mirušās koksnes un mikrohabitātu nozīmīgumu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, kā arī analizē klimata pārmaiņu ietekmi, īpaši mežu veselību ietekmējošos faktorus, piemēram, ugunsgrēkus un vētras.

Institūts izstrādā arī sociālekonomiskos modeļus, kas palīdz izvērtēt dažādu apsaimniekošanas pieeju ekonomiskos ieguvumus, sociālekonomisko un vides saglabāšanas mijiedarbību.

Nākamajos programmas posmos plānots pilnveidot radītās tehnoloģijas un veikt to praktiskās pārbaudes. Tiek plānots arī publicēt pētījumu rezultātus starptautiskos zinātniskajos žurnālos, organizēt un piedalīties konferencēs.

VPP mērķis ir attīstīt ilgtspējīgas pieejas Latvijas meža apsaimniekošanā un veidot jaunus, inovatīvus risinājumus koksnes pārstrādes procesiem.

avots: <https://kki.lv/aktualitates/latvijas-zinatnieki-prezente-valsts-petijumu-programmas-forest4lv-progresu>